

Filozofsko-teološki institut D. I., 22./23.
utorkom i četvrtkom u 8:15
ECTS 6, dv. Kolvenbach

Knjiga Brojeva – Br

ברכי נפשי את יהוה

barahi nafši et Adonaj (Ps 103)

melodija: donje note

[ba - ra - hi naf - ši et A - do - naj,

ba - ra - hi naf - ši et A - do - naj!]

**Blagoslivljaj, dušo moja,
Blagoslivljaj Gospodina!**

Filozofsko-teološki institut D. I., 22./23.
utorkom i četvrtkom u 8:15
ECTS 6, dv. Kolvenbach

Petoknjižje i Povijesne knjige

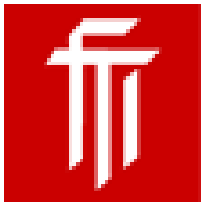
---

amdg.ffrz.hr

→ **Nastava: FTI**

→ **Petoknjižje i Povijesne knjige**

Literatura, Audio udžbenik

Filozofsko-teološki institut D. I., 22./23.
utorkom i četvrtkom u 8:15
ECTS 6, dv. Kolvenbach

Levitski zakonik

FOR HIS TRESPASS TWO
TURTLE-DOVES.

Zakoni svetosti (Lev 19s)

- Lev 19: riječi Mojsiju (v1) za koga (2a)?
- “za cijelu zajednicu sinova Izraelovih” (2a)
  - Teme iz deset zapovijedi 19,3.4.11
- Poštovanje roditelja, dan Gospodnji (v3);
- Zabrana kumira (v4),
- Zabrana krađe i laži (v11)

Posebnosti u Lev 19s

- **Posebnosti: 1) briga za siromahe (v9s.15)**
  - kod žetve i berbe ostavi za siromaha i stranca (v9s)
  - na sudu ne zanemari malenoga (v15)
- **2) ljubi stranca (v34)**
kao sebe samoga,
(zašto?)
- **Jer si bio stranac**
- **~Ljubite neprijatelje!**
(Mt 5,44, Lk 6,27.35)

Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove
Jordanovac 110, ponedjeljkom 8:15
i četvrtkom u 12:15

Knjiga Brojeva – Br

Početak (1,1): gdje?

Sinajska pustinja (usp. Lev 27,34)

Kada (1,1)?

1. 2. 2.

(usp. Izl 19,1: 1. 3. 1.)

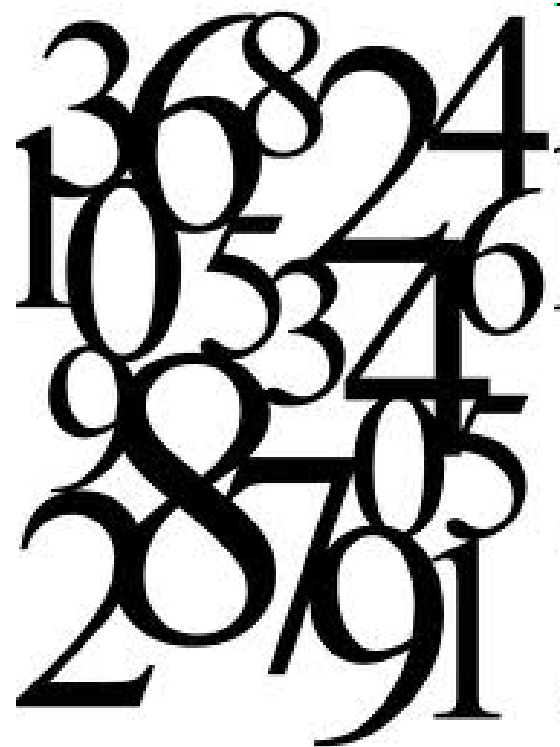
Kraj (36,13): gdje?

Moapske poljane

Brojevi

■ vrste popisa (brojeva):

- vojska u Izraelu, prema 12 plemena u 1,20-46; 26,1-51
- Levijevci od 1. mj. naviše u 3,15-39 (22000)
- prvorođenci u Izraelu od 1. mj. naviše u 3,40-42 (22273)
- leviti od 30.-50. g. za službu u c4 (v48: 8580)
- prinosi 12 kompleta suđa, srebra 2400 šekela, zlata 120 šekela; žrtvene životinje: 12, 24, 60 (7,1-88)
- ...

Putovanje

■ Sinajska pustinja 1,1

(1,19; 3,4.14; 9,1.5;
10,12; 26,64; 33,15s)

→ 36,13

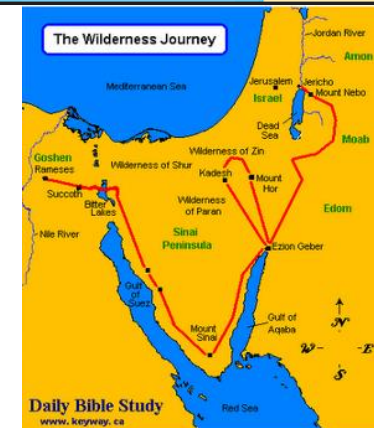
■ → Moapske poljane

(36,13; 22,1; 26,3.63;
31,12; 35,1)

□ Izl: Iz Egipta kroz pustinju do Sinaja

□ Lev: Na Sinaju

□ Br: Od Sinaja kroz pustinju do Moaba
(granica obećane zemlje)

Pustinja (48x c1-34)

- hebr. naslov: במדבר *b^emidbar* = “u pustinji”
- 1. sinajska pustinja (Sin) 10x
  - + 2x brdo Sinaj (*flashback* 3,1; 28,6)
- 2. pustinja Paran (10,12; 12,6; 13,3.26)
- 3. pustinja Cin (**13,21**; 20,1; 27,14; = Kadeš 33,36; 34,3)
- *Flashback* (Br 33 – sažetak):
  - put Egipat → Sinaj (33,6s 33,11s)
  - pustinja Etam (33,6s)
  - pustinja Sin (33,11s)

U tebe se uzdam (Ps 25)

E H7 cis A E H7 E

U Te-be se uz-dam Bo-že moj! U Te-be se u- zdam Bo-že moj!

Institucije u narodu (1,2–10,10)

- c1-4 “vanjske”
- poredak taborske zajednice prema plemenima oko šatora-svetišta
- 5,1-10,10 “unutarnje”
- red zajednice: moralni propisi, bogoslužje

Izraelova plemena

■ 1,20.22.24.26.28.30.32.
34.36.39.40.42

■ Ruben (20)

■ Šimun (22)

■ Gâd (24)

■ Juda (26)

■ Jisakar (28)

■ Zebulun (30)

□ Efrajim (32)

□ Manaše (34)

■ Benjamin (36)

■ Dan (39)

■ Ašer (40)

■ Naftali (42)

□ Tko nedostaje?

■ Levi, Josip

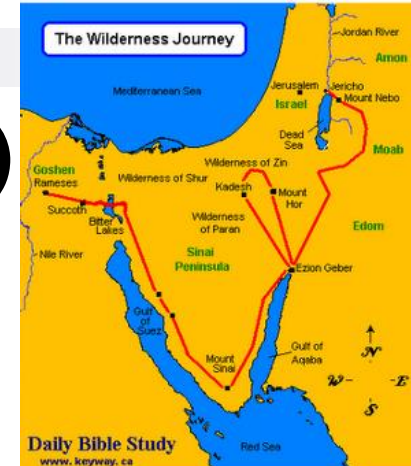
□ Tko dolazi na prvo
mjesto (2,3)?

■ Juda

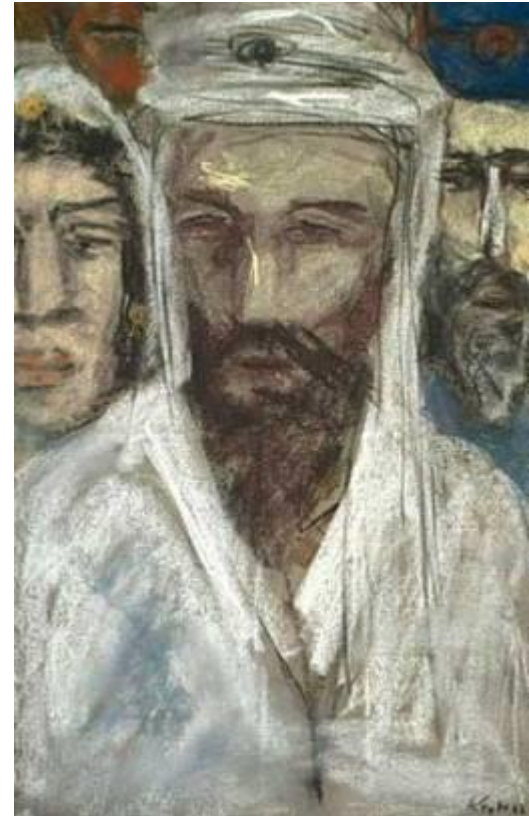
Kroz pustinju (10,11–21,35)

- **10,11s** nov početak – *Kada? Koji znak?*
  - 20. 2. 2. – Oblak se diže
  - Rezultat: “sinovi Izraelovi kreću...”
- **10,13-12,16 Sinaj → Paran (12,16) – sukobi:**
  - c11: mana i prepelice;
  - c12: Mirjam i Aron se bune
- **13,1-20,13 Kadeš i okolica – sukobi:**
  - c13s: izviđači u Obećanoj zemlji;
  - c16s: Korahova buna;
  - 20,1-13: Meripske vode
- **20,14-21,35 Kadeš**
→ Moapske poljane
  - Sukobi: Edom, Kanaan, Amorejci
  - Zmije (21,4–9)

Mojsije, Aron i Mirjam (Br 12)

- Tko rješava sukob? (Br 12,4):
- “Vas troje u šator sastanka...” – Bog
- Motiv sukoba u v2
- “Zar je Bog samo Mojsiju govorio?”
  - Metoda glasine i trača (3. jd)
  - Prvi razlog (iz 12,1) prešućuju:
  - Žena strankinja (v1)
- Bog Aronu? (usp. Lev 10,8; Br 18,8)
  - čisto (Lev 10,8)
  - “Tebi, evo, povjeravam brigu o onom što se meni prinosi.” (Br 18,8)
- Bog sada govori i sestri Mirjam (12,6-8)

Rješenje sukoba

- Neistina na početku
- **Aronov postupak (Br 12,11s):**
  - Priznaje “griješ” (v11)
  - traži zagovor (v12)
    - ← već ima iskustva iz Izl 32
  - Kad narod kreće? (v15)
- **Čekaju dok Mirjam ne ozdravi – autoritet**
  - “Javljam se proroku...” (v6 usp. **Izl 15,20**)
- **Mirjam je proročica (Izl 15,20)**

Jošua u Br

- Kakvu ulogu dobiva u Br **13,2**?
- Izvidjeti zemlju
  - Iz kojega plemena (**v8**)?
- Efrajim (+Juda)
  - Kako se zove? (**v16b** usp. Pnz 32,44 HB)
- Hošea → Jošua
- יהושע *j^ehošua^a* (*jah* + *jaša*)
  - Spasenje
→ יהוה je spasenje

- Prevrat u Br **14,4**?
- “Natrag u Egipat”
  - Jošua s Kalebom (iz Jude) potresen (**14,6**) – gesta?
- Razdiru haljine

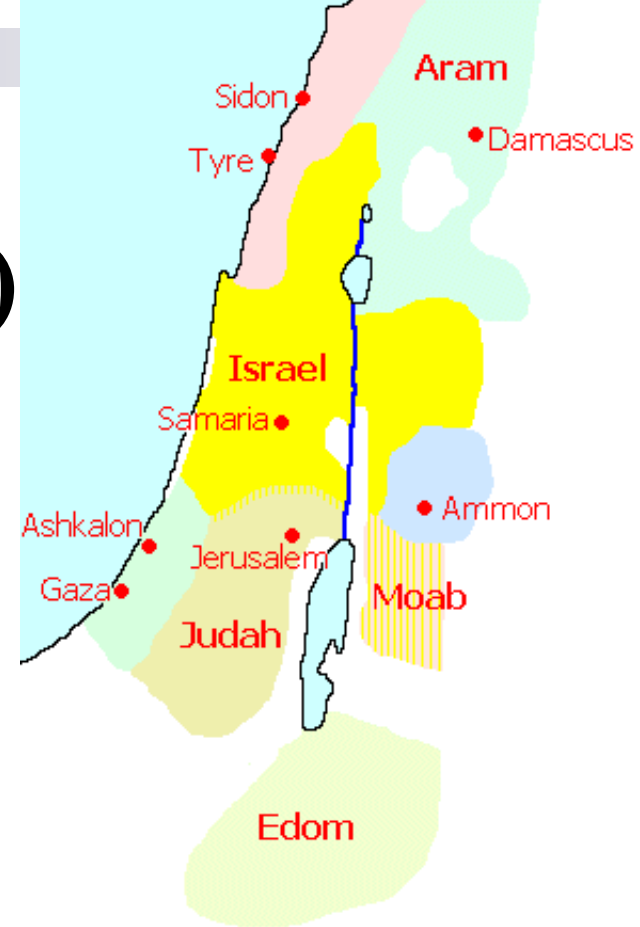
Nasljednik

- Jošuin postupak u 14,7.9?
- “dobra zemlja” (v7)
  - ispravljaju glasine iz 13,32
    - ⇔ “zemlja proždire” (13,32)
- “Ne bojte se!” 2x (14,9)
  - ohrabruju zajednicu
  - *Temelj: tko je s njima?*
- יהוה s nama
  - Rezultati u 14,30.38:
- Jedini oni u zemlju (v30)
- Preživjeli pobunu (v38)
- Kakvo zaduženje (Br 34,17 usp. 32,28)?
- Razdijeliti baštinu plemenima
  - *S kime?*
- Sa svećenikom
  - “Gospodnja je zemlja...” (Pnz 10,14; Ps 24,1)
  - “Zemlja pripada meni” (Lev 25,23)

Na Moapskim poljanama (22,1–36,12)

- Gdje točno? (22,1; 26,3.63; 31,12; 35,1; 36,13)
- s onu stranu Jordana, nasuprot Jerihonu
- 22,1-24,25 sukob s Moabom
  - Bileamov proročki blagoslov
- c25-31 idolopoklonstvo i nova uspostava zajednice, rat s Midjanom
  - Blud (25,1–3;) = Nevjera, klanjanje Baalu
    - dvostruka uloga i smrt Bileamova (31,16)
  - Bileam odgovoran za klanjanje Baalu (v16)
- c32-36 dodjela zemlje istočno od Jordana

Izrael i narodi

- **Ljubi stranca...(+mjerilo + razlog)! (Lev 19,34)**
  - Koji blagdan vrijedi i za stranca u Br **9,14**?
- **Pasha**
  - Kako stranac prinosi žrtvu? (Br 15,14)
- **“kao i vi”**
- **Za stranca vrijedi? 15,26.29.30**
  - okajnica (v26)
  - obred pomirenja (v29)
  - krivnja za hulu (v30)
- **gradovi-utočišta i za strance (35,15)**
  - Načelo u 15,**15**:
- **“kako s vama, tako i sa strancem” (15,15)**
  - sažetak: *tora i mišpat* – pročitati! (v16)
  - Jedna Pouka i jedno Pravo

Izlazak

–

Brojevi

■ Egipat → pustinja → Sinaj

- c12 Pasha
- c16 mana i prepelice
- c17 voda iz pećine
- c18 službenici
- c32 lažni bogovi

■ prijetnje

- izvana: iznutra:*
- Egipat mrmljanje
- Amalek idoli

■ 6x: “krenuli... utaborili se...” (12,37; 13,20; 14,1s; 15,22; 16,1; 17,1)

■ Sinaj → pustinja → Moab

- c9 Pasha
- c11 mana i prepelice
- c20 voda iz pećine
- c11 službenici
- c25 lažni bogovi

■ prijetnje

- iznutra: izvana:*
- mrmljanje Moab
- idoli Midjan

■ 6x: “krenuli... utaborili se...” (10,12; 20,1; 20,22; 21,10s; 22,1; 25,1)